

28.10.2018

12-6/18

Domnului Igor GROSU
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova
mun. Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 105, MD-2073
email: info@parlament.md

nr. 12-5/18

Doamnei Natalia GAVRILIȚĂ
Prim-ministru al Republicii Moldova
mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1, MD-2012
email: petitii@gov.md

Excelență,

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului își desfășoară activitatea în temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, Principiile de la Paris¹, art.59¹ al Constituției Republicii Moldova și Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman), nr. 52 din 3 aprilie 2014² și își exercită atribuțiile pentru asigurarea respectării drepturilor și a libertăților copilului și realizării, la nivel național, de către autoritățile publice centrale și locale, de către persoanele cu funcție de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

Monitorizarea respectării drepturilor copiilor aflați în instituțiile penitenciare a fost mereu una din prioritățile Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, în acest sens, pe parcursul anilor fiind elaborate mai multe rapoarte tematice și anume:

- ”Respectarea dreptului la învățătură a deținuților/condamnaților minori din instituțiile penitenciare”³;

- „Evaluarea respectării drepturilor copiilor aflați în detenție în legătură cu urmărirea penală sau executarea pedepsei”⁴;

- ”Respectarea drepturilor copiilor cu vârsta 0-3 ani care se află împreună cu mamele lor ce-și execută pedeapsa în instituțiile penitenciare”⁵.

În cadrul evaluării situației copiilor aflați în detenție au fost desfășurate vizite preventive în instituțiile penitenciare, constatările și recomandările fiind menționate în rapoartele:

- Raport privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.10 Goian, din data de 03 februarie 2017⁶;

¹ Adoptate prin Rezoluția Adunării Generale a ONU, nr.48/134 din 20.12.1993.

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=22211&lang=ro

³ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2018/10/raport_tematic_educatia_in_penitenciarele_pentru_minori-1.pdf

⁴ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2020/09/Respect_drept_copil_detentie_14.09.2020-.pdf

⁵ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/02/RAPORT-COPIIREDACTAT.pdf>

- Raport privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.13 Chișinău, din data de 20 mai 2017⁷;
- Raport privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, din data de 31 octombrie 2017⁸;
- Raport privind vizita de monitorizare a respectării garanțiilor de bază a deținuților pe durata epidemiei COVID-19 efectuată la penitenciarul nr.11 Bălți, în data de 07 iulie 2020⁹.

Urmare a rapoartelor elaborate, în baza concluziile și recomandărilor formulate, în scopul asigurării respectării drepturilor și libertăților minorilor aflați în custodia statului și prevenirii producerii unor daune considerabile și iremediabile asupra integrității fizice și psihice a minorilor, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului consideră necesară adoptarea unor decizii cu întreprinderea unor măsuri prioritare și decisive.

În contextul celor menționate, pentru ameliorarea situației copiilor aflați în detenție, Ombudsmanul Copilului, a dispus parcursul anului 2021, monitorizarea implementării recomandărilor înaintate anterior. Constatările stabilite urmare a monitorizării implementării recomandărilor înaintate pe parcursul mandatului, la compartimentul respectiv, au fost prezentate public și plasate pe site-ul instituției Oficiului Avocatului Poporului^{10, 11}.

În cadrul monitorizării situației copiilor aflați în custodia statului, s-a constatat că minorii se dețin în condiții precare, se atestă încălcarea dreptului la educație, îngrădirea dreptului la familie, periclitarea dreptului la asistență medicală de calitate, neglijarea dreptului la informație, precum și a accesului liber la justiție.

Totodată, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului este îngrijorat de numărul mare de incidente cu minorii care se află în custodia statului, la care sunt depistate diverse leziuni, cauzate în circumstanțe și motive necunoscute.

Confruntându-se datele obținute de la administrația penitenciarelor și cele de la procuratura de circumscripție, s-a constatat că există diferențe în cazurile raportate de automutilare, cauzare de leziuni și alte incidente în rândul minorilor. Astfel, se prezumă faptul că nu toate cazurile sunt raportate de către administrație penitenciarelor vizate, precum și că procuraturile de circumscripție nu duc o evidență strictă a cazurilor reieșind din notele informative recepționate de la penitenciare.

Ombudsmanul Copilului a subliniat faptul că în cadrul instituțiilor de detenție nu există o linie bugetară separată care să asigure hrana copiilor cu vârsta de 0-3 ani aflați alături de mamele lor în locurile de detenție, conform standardelor de vârstă. Nu sunt prevăzute finanțe pentru resocializarea copiilor dar și pentru asigurarea cu

⁶ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/07/Raport-privind-vizita-preventiv%C4%83-de-monitorizare-efectuat%C4%83-%C3%AEn-Penitenciarul-nr.-10-Goian-pe-data-de-3-februarie-2017.pdf>

⁷ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/07/RAPORT-privind-vizita-preventiv%C4%83-efectuat%C4%83-la-Penitenciarul-nr.13-mun.-Chi%C8%99in%C4%83u-din-20-mai-2017.pdf>

⁸ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/02/raport_cnpt_p11_balti_31.10.2017.pdf

⁹ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2020/08/08-1-45-din-06.08.2020-P-11.pdf>

¹⁰ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2021/09/Raport-dr-penitenciare-red.-1-2.pdf>

¹¹ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2021/09/RAPORT-REC-EDUCATIE-2.pdf>

produse de igienă personală a copiilor, la fel, în penitenciar nu este angajat un medic pediatru.

În acest sens, se necesită crearea de către Administrația Națională a Penitenciarelor a liniei bugetare separate în cadrul bugetului Penitenciarului nr. 7 Rusca în vederea asigurării dreptului la o dezvoltare normală potrivit vârstei, dreptului la sănătate prin procurarea de medicamente necesare sau achiziționarea de servicii medicale, dreptului la educație prin încadrarea copiilor în creșa din localitate, stabilirea și desfășurarea activităților pentru resocializarea copiilor precum și revizuirea rației alimentare a copiilor prin introducerea fructelor proaspete în alimentația zilnică pentru copiii cu vârsta de 0-3 care, se află în instituțiile penitenciare împreună cu mamele lor.

Analizând implementarea recomandărilor înaintate de către Ombudsmanul Copilului, în scopul ameliorării situației copiilor aflați în instituțiile de detenție, se constată că unele probleme s-au acutizat din cauza pandemiei, altele din lipsa de resurse financiare și umane, nefiind asigurată continuitatea proiectelor implementate anterior.

Reieșind din cele menționate, nerealizarea recomandărilor înaintate de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului se răsfrânge negativ asupra gradului de respectare a drepturilor copiilor aflați în custodia statului.

În contextul celor menționate, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, recomandă dezvoltarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea unei politici cuprinzătoare care să acopere toate domeniile reglementate de Convenție ONU cu privire la drepturile copilului, care să fie susținută prin resurse umane, tehnice și financiare suficiente pentru acoperirea necesităților acestor copii.

Reieșind din funcția esențială a Parlamentului privind controlul parlamentar, dar și a Guvernului care reprezintă și exercită puterea executivă în stat, Vă informăm despre rezultatele monitorizării respectării drepturilor copiilor aflați în instituțiile penitenciare, care au fost prezentate public¹² și plasate pe site-ul instituției Oficiului Avocatului Poporului^{13,14}.

Cu respect,

Maia BĂNĂRESCU,
Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului

Ex. Victor Solomon, tel. 060002646
Email: victor.solomon@ombudsman.md

¹² <http://ombudsman.md/news/ombudsmanul-copilului-semnaleaza-conditiile-nesatisfacatoare-de-detentie-a-minorilor-si-neindeplinirea-recomandarilor-facute-in-ultimii-5-ani/>

¹³ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2021/09/RAPORT-REC-EDUCATIE-3-2.pdf>

¹⁴ <http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2021/09/Raport-dr-penitenciare-red.-1-3-1.pdf>